

5. Obrazložitev razporeda dohodkov proračuna po namenih

01 VZGOJA, IZOBRAŽEVANJE IN OTROŠKO VARSTVO

V preteklem letu je občina intenzivno reševala najbolj pereče probleme vzgoje in izobraževanja; zato je potekalo v znamenju uresničevanja programa gradnje VVZ in šol iz samoprispevka. Priprave na gradnjo posameznih objektov so prav spričo zapletenega stanja na področju zemljiške ureditve, urbanizacije, projektiranja in podobno daljše, kot je bilo mogoče pričakovati in so precej podaljšale predvidene roke. Šele letošnje leto bo, vsaj tako kaže, temeljita prelomnica pri gradnji šol in vrtcev. Po programu bo zgrajen nov vrtec v Zadvoru za 70 otrok, šola v Zalogu z 12 učilnicami, šola v Novem Polju z 8 učilnicami ter vrtec v Novih Jaršah za okoli 200 otrok. V tem vrtcu bo prostor tudi za 3 oddelke dojenčkov.

Spričo izredno povečane dejavnosti na področju varstva in šolstva (večje število oddelkov v vrtcih in šolah), bo potrebno TIS zagotoviti več dodatnih sredstev. Te zahteve bodo v prihodnosti še večje, kajti gradnja VVZ in šol iz samoprispevka že sama po sebi narekuje večje obveznosti občinskim skupščinam na tem področju. Večji del potrebnih sredstev zagotavljamo s spremembo delitvenih razmerij med občino, mestom in TIS, 1.551.000 dinarjev pa še kot dotacijo iz proračunskih sredstev.

Organizirana predšolska vzgoja ustvarja otrokom možnosti za uspešno vključevanje v šolsko delo. Še vedno pa ostaja odprt problem predšolske vzgoje kmečkih otrok. Vzgojnovarstveni zavodi se bodo morali še bolj zavzemati za usklajeno vzgojo v družini in zavodu.

Program gradnje otroških vrtcev predvsem iz proračunskih sredstev in sredstev sklada za otroško varstvo smo v lanskem letu v celoti realizirali. Tako je v vzgojnovarstvenih zavodih na Vevčah, v Slapah, na Kodeljevem, v Zalogu in Jaršah bilo zagotovljeno nad 700 novih mest za predšolske otroke. Poleg tega smo s pomočjo temeljne izobraževalne skupnosti prenovili oddelke na Pokopališki cesti, kjer je sedaj prostora za 80 dojenčkov, ki živijo resnično v zelo urejenih razmerah. S tem se je odstotek vključenih otrok v organizirano varstvo povečal s 25 % na približno 35 %. Ko bo v celoti uresničen program gradnje vzgojnovarstvenih zavodov iz naslova samoprispevka, pa bo odstotek vključenih otrok v varstvu že blizu 40 %.

Že v lanskem letu so vzgojnovarstveni zavodi prešli na diferencirano plačevanje oskrbnin. Načelo, kdor ima več, naj več plača, se je v praksi docela uveljavilo. Vendar pa je sistem oskrbnin še nedodelan in bo potrebno še precej trdega dela, upoštevanja številnih predlogov in najširše obravnave med občani, da bo lahko upošteval resnične možnosti staršev. Kriteriji za financiranje vzgoje in izobraževanja bodo enaki kot v preteklem letu, tako da vzgojno delo na tem področju ne bo prizadeto. Vsa naša prizadevanja morejo stremiti za tem, da bomo že na začetku tega leta izdelali na dosedanjih izkušnjah takšen diferencirani sistem obračunavanja oskrbnin, ki bo omogočal staršem z nižjimi in poprečnimi osebnimi dohodki, da bodo plačevali manj, drugim z boljšimi osebnimi dohodki pa v skladu z njihovimi možnostmi. Zavodi pa naj si skupno z drugimi strokovnimi službami in organizacijami prizadevajo del prostih oziroma novopridobljenih kapacitet nameniti varstvu socialno prizadetih in vzgojno zanemarenih otrok. Potrebno je tudi širiti oblike občasnega varstva predšolskih otrok tam, kjer ni možnosti vključitve v organizirane oblike varstva. V male šole naj bi vključili vse btroke leto dni pred vstopom v šolo. To dejavnost je treba v celoti širiti tudi na primestno področje.

V letu 1973 bodo prizadevanja vzgojnih in izobraževalnih zavodov usmerjena k reševanju vsebinskih problemov vzgoje in izobraževanja. Med osnovne naloge spada nedvomno tudi problem osipa. Glavni vzroki visokega osipa učencev v osnovni šoli so bolj ali manj znani. Ob tem, da si vse bolj prizadevamo izboljšati materialno osnovo šolstva, bo potrebno nekatere zastarele metode pouka v celoti nadomestiti z aktivnimi metodami, kot so skupinski pouk, polprogramirani in programirani pouk. Vzoredno s tem bo treba v bodoče še bolj skrbeti za strokovno izpopolnjevanje učiteljev, zlasti glede aktivnih metod dela, idejnosti pouka in sodobne psihološke didaktične in metodične usposobljenosti. Nov učni načrt bo omogočil učiteljem tesnejšo povezanost učne snovi z življenjem in s tem aktiviral učence ter pri njih razvijal delovne navade bolj kot doslej.

Mnogi učenci oddelkov podaljšane bivanja žive v neurejenem družinskem okolju in doma nimajo možnosti za redno učno delo. Precej učencev je v preteklem šolskem letu izdelalo razred le s pomočjo podaljšane bivanja. S tem pozitivni rezultati nalagajo šolam, da v oddelkih podaljšane bivanja še intenzivneje izkoristijo čas za učenje, prosti čas pa organizirajo pestrejši in za otroke vabljivejši ter koristnejši.

V tekočem letu so v proračunu zagotovljena tudi sredstva za sofinanciranje oskrbe socialno šibkejših učencev 5. razredov osnovnih šol pri obveznem pouku smučanja.

Prizadevali si bomo, da bi organizirali enotno bazo za uresničevanje programa šole v naravi, in to v Martuljku. Učenci vseh močanskih šol bodo lahko v dveh zimskih mesecih končali pouk smučanja pod strokovnim vodstvom smučarskih učiteljev, pa tudi drugim otrokom bo zagotovljena možnost smučanja v zimskem času, in to po zelo zmernih cenah.

Za redno poslovanje sklada, ki bo v prihodnjih petih letih investitor gradnje šolskih in vzgojnovarstvenih objektov po programu, ki je bil sprejet na referendumu, je potrebno v proračunu zagotoviti v letošnjem letu 60.000 dinarjev.

03 KULTURNO-PROSVETNA DEJAVNOST

V občinskem proračunu zagotavljamo sredstva za financiranje knjižnice Jožeta Mazovca, glasila občinske konference SZDL Naša skupnost, glasila pogodbene skupnosti Občan, za štipendije ter za spomeniško varstvo.

V glavnem namenu 13. – Družbeno-politične organizacije in društva pa so zagotovljena sredstva za amatersko kulturno-prosvetno dejavnost v okviru zveze kulturno-prosvetnih organizacij in društev v znesku 135.000 dinarjev oziroma 12 % več kot v letu 1972.

Prizadevanja za dvig kulturne ravni se odvijajo v amaterskih in profesionalnih kulturno-prosvetnih organizacijah pa tudi v drugih organizacijah in delovnih skupnostih. Dosedanje izkušnje so pokazale, da ni dovolj prepustiti skrb za kulturo samo ljudem, ki se z njo poklicno ukvarjajo. V ta proces moramo vključiti občana kot aktivnega sodelavca pri dvigu splošne kulturne ravni. Pri teh prizadevanjih imajo odgovornost tudi občinska skupščina, krajevne skupnosti, delovne organizacije ter zlasti občinska zveza kulturno-prosvetnih organizacij.

Zakon o kulturnih skupnostih je na področju kulture prinesel vrsto novosti. Že začasno novoustanovljena ljubljanska kulturna skupnost je svoj program zasnovala tako, da se kažejo enotnejša politika ter smotnejše naložbe v kulturno dejavnost na področju celotne Ljubljane.

Z družbenimi dogovori, ki so jih podpisale vse ljubljanske občine in s tem v celoti prenesle lanske letna sredstva za kulturno dejavnost ljubljanski kulturni skupnosti, je nastal temelj za enotno financiranje profesionalne kulturne dejavnosti v Ljubljani. Še